

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Oslo, 15. oktober 2014

Høringsuttalelse - ny, utvidet unntaksordning for fedrekvoten og mødrekvoten i foreldrepengeordningen

Norges BygdekvinneLag viser til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sin invitasjon til høring 30.06.2014 på forslag til ny, utvidet unntaksordning for fedrekvoten og mødrekvoten i foreldrepengeordningen.

Foreldrepengeordningen skal bidra til at en av foreldrene kan være hjemme med barnet i barnets første leveår, og til at foreldrene deler permisjonstiden. Vi mener dagens foreldrepengeordningen legger godt til rette for dette.

Vi mener dagens ordning er så fleksibel at den dekker opp for de fleste forslagene til unntak som departementet nå foreslår.

Norges BygdekvinneLag er en frivillig organisasjon med 14 000 medlemmer i 450 lokallag. I vårt høringssvar til forslag om ny utvidet unntaksordning for fedre- og mødrekvoten i foreldrepengeordningen vil vi i særlig grad ta hensyn til at barnets beste alltid må stå i første rekke. I tillegg vil vi stille spørsmål om hvordan unntaksforslagene vil påvirke likestillingen mellom kvinner og menn.

BygdekvinneLagets synspunkt på de ulike unntakskriteriene:

Sykdom

BygdekvinneLaget stiller seg bak forslaget om en videreføring av dagens regel.

Arbeidsledighet

Norges BygdekvinneLag mener det ikke er grunnlag for at arbeidsledighet skal være en del av unntaksordningen siden likestillingsloven er med å trygge arbeidstaker.

BygdekvinneLaget mener det er viktig at den av forelderen som skal ha sin kvote tar denne før den tiltrer i stillingen selv om forelderen gjerne har vært hjemme sammen med både den andre forelderen og barnet. Dette fordi det er viktig for forelderen å kunne bygge sitt eget forhold til barnet, og ikke minst for å bygge opp under likestillingsloven.

Arbeidsopphold i utlandet

BygdekvinneLaget mener dagens fleksible ordning bør dekke opp for dette. Hensynet til barnets beste bør stå sterkest, og BygdekvinneLaget er i mot at arbeidsforhold i utlandet skal være en del av en ny utvidet unntaksordning.

Selvstendig næringsdrivende

Vi ser at det kan være vanskelig for private næringsdrivende å ta ut foreldrevkoten, men likevel dette ikke er god nok grunn for å få unntak til overføring av foreldrevkoten.

Norges Bygdekvinnelag er i mot unntaket.

Den andre forelderens (kvotemottakers) arbeidssituasjon

Bygdekvinnelaget tar utgangspunkt i helsedirektoratets anbefalinger for amming, og stiller seg bak et unntak i situasjoner der mors arbeidssituasjon gjør det vanskelig å opprettholde amming i barnets første leveår.

Den andre delen av forslaget som går på unntak på grunn av at kvotemottaker er ufrivillig arbeidsledig og vil ha den andres kvote siden personen likevel er hjemme. Her mener vi dagens regelverk som skal oppmuntre til likestilt foreldreskap der mor og far deler på omsorgen for barnet skal stå sterkest. Bygdekvinnelaget er **i mot** at dette blir tatt med som unntak.

Gjennomføring av straff mv. og varetektsfengsling

Norges Bygdekvinnelag stiller seg bak forslaget til nytt unntak.

Tidspunkt for hvordan kvotene kan overføres

Norges Bygdekvinnelag mener **modell 2** der unntaksadgangen er begrenset til familier som ønsker sammenhengende uttak er det beste alternativet.

Som departementet skriver vil modell 2 møte de mest påtrengende behovene (gjennomføring av fengselsstraff og amming) for å kunne overføre kvoten til den andre forelderen.

Dokumentasjonskrav

Norges Bygdekvinnelag mener det er et viktig prinsipp at trygdeytelser bare skal utbetales når lovens vilkår er oppfylt, og at utbetalinger av trygdeytelser skal kunne kontrolleres. Av de to foreslåtte modellene for dokumentasjonskrav mener vi modell 1 bør velges.

Tilbakemelding på dokumentasjonskrav til selvstendig næringsdrivende

Variasjon i inntekter vil for mange selvstendig næringsdrivende være stor. Dette gjelder for eksempel sesongavhengige næringer som jordbruk/gartnerier og turistnæringer har inntekter hovedsakelig i innhøstings-/salgssesongen. Dette kan gi store utslag for foreldrepermisjonsperioden. Ved 3 måneders gjennomsnittsberegning vil det være taktisk å ta ut/overføre kvote i en periode med store inntekter. Alternativt vil det kunne være uheldig for en selvstendig næringsdrivende som har få oppdrag i beregningsperioden. Norges Bygdekvinnelag mener gjennomsnitt av årsinntekt vil gi best grunnlag for beregning.

Avslutning

Foreldrepengeordning skal oppmuntre til likestilt foreldreskap der mor og far deler på omsorgen for barnet. Både far og mor har ti uker, men i motsetning til far er det lovfestet at mor må ta de første 6 ukene etter fødselen. Mor har derfor bare mulighet til å overføre 4 uker til far, mens far gjennom unntaksordningen kan overføre ti uker til mor. Unntaksordningen legger derfor i stor grad opp til å gjelde overføring av far kvote til mor.

Norges Bygdekvinnelag mener departementets forslaget er en uthuling av dagens ordning, og vil undergrave intensjonen med ordningen:

- Mor vil kunne bli mindre attraktiv i arbeidslivet på grunn av enda lenger permisjon

Norges Bygdekvinnelag

Besøksadresse: Schweigaardsgate 34 B, Postadresse: PB 9358 Grønland, N-0135 OSLO

E-post: post@bygdekvinnelaget.no • www.bygdekvinnelaget.no

- Det vil kunne bli et økt press fra arbeidsgiver på far på å bruke unntaksordningen for å unngå permisjon. Fedrekvoten er en positiv ferdigforhandlet rett.
- Samfunnsutviklingen er positiv og flere fedre er opptatt av å tilbringe tid sammen med barna både når de er små og senere. Denne utviklingen må vi sørge for å opprettholde. Dette kan være særlig viktig i forhold til innvandrerfamilier der kulturen for at mor er hjemme med barna står sterkt. en uthuling av dagens ordning kan gi økt press fra mor på å bruke unntaksordningen til overføring av kvote fra far til mor.
- Forskning viser at barnets første leveår er en viktig fase der barnet knytter viktige bånd til begge forelder. Det viser seg også at når far er hjemme med barnet det første året deltar mer i omsorgen når barnet blir eldre.
- Det har vist seg at lønnsforskjellene mellom kvinner og menn øker i permisjonstiden fordi det ofte er mor som er lengst ute i permisjon. Ved å gjøre det lettere å overføre kvoten vil dette kunne føre til ytterligere lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.

"Det viser seg at familier der fedre tar større del i foreldepermisjonen, fortsetter å dele på hjemmearbeidet og omsorg for barna også etter permisjonen. Det vil si at etter permisjonen bruker fedrene mindre tid i arbeidslivet og mer tid hjemme". (Rege og Solli 2010)

Med vennlig hilsen
Norges Bygdekvinnelag

Cesilie Aurbakken

Cesilie Aurbakken
Generalsekretær

Astrid Seime

Astrid Seime
Organisasjonskonsulent